

Cada tardor, amb curiositat i, darrerament, amb l'atent seguiment dels mitjans de comunicació, les diferents comunitats científiques aventuren, esperen i celebren la notificació, feta per l'Acadèmia Sueca de les Ciències, de l'atorgament dels Premis Nobel. Amb la comunicació dels guardonats i el lliurament, unes setmanes més tard, dels premis culmina un llarg procés de consulta, nominacions, discussions, esperances i moltes decepcions que, finalment, acaba amb l'atorgament dels preuats premis de l'any. Repassant els Premis Nobel de Medicina, Economia, Física, Química i Literatura atorgats durant el passat, fem un viatge esquemàtic i breu per la història de la ciència i la literatura recents. L'existència de la llista temàtica de premis, fruit de la història, ja és en si mateix un tema discutit, atès que és cert que, temàticament, la llista de premis s'hauria de reformar a partir de les característiques actuals de la investigació en ciència i literatura. Tanmateix, els guardons actuals representen un reconeixement oficial d'allò que les diferents comunitats especialitzades, molt sovint, ja reconeixen implícitament i, a la vegada, donen relleu i reconeixement públic i notori al progrés del coneixement en les disciplines premiades.

La ciència al nostre país ha experimentat, durant els darrers trenta anys, una evolució remarcable que mereix ser destacada. Afortunadament, han passat els anys en què algun pretensió científic de casa nostra feia pública ostentació escrita que havia rebut una carta del Comitè Nobel per demanar-li la seva opinió sobre possibles candidats al guardó. Avui, en canvi, és relativament habitual que científics del país rebin la carta en què hom els demana de fer propostes de nominació. Seguim essent, però, un país petit científicament parlant i encara amb poca incidència en el món de la ciència. No obstant això, tots els indicadors mostren un avançament i un progrés continu de la nostra comunitat científica, i això vol dir que, a poc a poc, ens anirem acostant a ser intèrprets en primera persona en el concert científic internacional. A hores d'ara no tenim, encara, cap guardonat amb un Premi Nobel; però, en canvi, comença a ser freqüent que, en donar-se a conèixer els premis, es pugui recórrer a per-

sones que han tingut contacte directe amb els premiats o que han treballat directament amb el tema objecte del premi.

És justament aquesta característica la causa que l'Institut d'Estudis Catalans, mitjançant les societats filials temàticament afins a les disciplines dels premis –la Societat Catalana de Biologia, la Societat Catalana de Química, la Societat Catalana de Física, la Societat Catalana d'Economia i Societat Catalana de Llengua i Literatura–, hagi promogut la iniciativa d'organitzar, cada any, i durant una setmana, un cicle de cinc conferències sobre els Premis Nobel atorgats aquell mateix any. Amb aquesta activitat, l'Institut materialitza una de les seves línies d'activitat –la difusió de l'alta investigació–, i, a la vegada, amb la publicació del text de les conferències, vol posar a l'abast de la societat unes interessants ressenyes sobre els guardonats amb el Premi Nobel i sobre el tema pel qual han rebut el premi, fetes per experts en la matèria i per persones que, d'una manera o altra, poden donar una visió propera i fresca dels guardonats i dels guardons.

Des de l'Institut d'Estudis Catalans confiem que aquesta iniciativa sigui útil per a la comunitat científica del país i que es consolidi al llarg del temps com un dels esdeveniments científics de cada tardor.

JOSEP ENRIC LLEBOT
Secretari científic